

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

VOL. XXVII.—LETTO XXVII.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), JULY 17, 1944

STEVILKA (NUMBER) 164

Rusi zavzeli Grodno, stoje pred Kovnom

NEMCI SO SE UTRDILI ZA BOJ V NORMANDIJI

Vremenske neprilike in druge okoljčine so dale Rommelu priliko, da je dobil ojačenja

BULETIN

LONDON, ponedeljek, 17. julija — Britske čete južno od Caena so udarile proti Nemcem na šest milij dolgi fronti in jih vrgle več kot dve milji nazaj. Amerikanci so se po hudih bojih priborili v bližino važnega križišča ceste, ki vodi v St. Lo in v teku zadnjih 24 ur zavzeli 11 vasi in trgov.

VRHUVNI GLAVNI STAN ZAVEZNISKE EKSPEDICIJSKE SILE, 15. julija. — Ker zavezniske sile v zadnjih dneh še niso bile sposobne podvzeti ofenzive velikega kalibra, so Nemci odlaganje porabili za dobitve ojačanj in utrditev svojih obrambnih pozicij, ki so jih držali od dneva, ko se je pričela invazija.

To je mnenje mnogih britskih in ameriških opazovalcev glede kampanje v Normandiji.

Navliz temu, da so Angleži zavzeli Caen, pa ostane dejstvo, da britske sile pod poveljstvom gen. Montgomeryja na vzhodnem krilu danes, 40 dni od dneva, ko se je začela invazija, držijo manj ozemlja kot pa so ga šest dni po invaziji, ko so Angleži prodri do Villes-Bocage.

Rommel je čas porabil za ojačenja

V začetku invazije so zavezniška letala ceste in mostove, vodeče iz zaledja proti mostičom na obalo, tako razbila, da je mogel maršal Rommel zbrati le kose posameznih divizij, da z njimi zamaši vrzeli v nemški liniji.

Zavezniške sile so prve dni invazije v vseh ozirih prekašale nemške sile, ampak slabo vreme in pa dejstvo, da napadi iz zraka ne morejo docela ustaviti potoka čet, je dalo Rommelu priliko, da je od tedaj stalno jačil svoje moći.

Nemci imajo 25 divizij v Normandiji

Danes imajo Nemci v Normandiji 25 divizij, katerih večino tvorijo izbrane čete in oklopne divizije, medtem ko je nacijska moč v Normandiji ob času vpada znašala samo 11 divizij.

Od sedanje nemške moči, se nahaja v boju proti Amerikanecem 11 ali 12 divizij.

Skupen napad je bil do sedaj nemogoč

Zavezniški do sedaj še niso bili v stanu podvzeti vzajemne ofenzive velikega kalibra na celih frontih.

Ko so se Amerikanci borili za Cherbourg, so bili Angleži in Kanadčani pri Caenu na defensivni. Ko pa je Caen padel, so bile ameriške sile po zavzetju Cherbourga zaposlene z regrupiranjem, in so mogli vršiti le operacije oméjenega značaja.

Amerikanci pod poveljstvom

Fotić se je končno izselil iz poslanštva

WASHINGTON, 15. julija. — Konstantin Fotić, ki je bil diplomatični zastopnik Jugoslavije v Washingtonu od 29. oktobra, 1935, je včeraj ob 2:15 popoldne zapustil poslaniške prostore in osebno obvestil državnega tajnika Hull-a, da ostavlja mestno poslanstvo.

Tajnik Hull ni imel o zadevi za javnost nobene izjave.

Fotić je podal izjavo, v kateri je dal razumeti, da bo ostal še nadalje v Zed. državah in mnogo časa prebil v Washingtonu kot zastopnik Centralnega narodnega odbora kraljevine Jugoslavije, o katerem je reklo, da zastopa srbske in slovenske politične stranke, kar tudi demokratične zastopnike Hrvatov.

Fotić je reklo, da ga je omenjeni odbor, ki deluje skupno z gen. Mihajlovićem, soglasno izvolil svojim članom, in izrazil upanje za podporo od strani ameriške javnosti.

(Zgornje poročilo, ki ga je objavil New York Times pretekel soboto, potrjuje pravilnost analize, katero je priobčil dnevi PM, da bo Fotić iz Washingtona vodil kontra-revolucijo proti novi jugoslovanski vladi in maršalu Titu.

JAPONCI SO BAJE USMRITLI U. S. LETALCE

WASHINGTON, 15. julija. — Neka japonska radio oddaja v Singapurju je poročala, da so Japonci moštvo dveh B-29 superbombnikov, ki so 15. junija napadli japonsko industrijsko mesto Javato, usmrtili. Iz Avstralije pa se poroča, da tozadno poročilo ni bilo uradno in dostavljeno, da je radio v Singapuru notorično nezanesljivo.

Letalec kaznovan

Poročnik Paul Lachner iz Shaker Heights se bo moral zagovarjati pred vojaškim sodiščem, ker se je pretekli četrtek, ko je bil tukaj na poletu, z odprtim motorjem spustil v okolici svojega doma skoro do streh. Postava določa, da mora letalec nad naseljenimi kraji ostati najmanj tisoč čevljev visoko v zraku.

Nov grob

SOPHIA ZNIDARŠIC

Po kratki bolezni je preminila na svojem domu Sophie Znidarsič, stara 51 let, stanujoča na 1016 E. 64 St. Pogreb se vrši iz Joseph Zele in sinovi pogrebneva zavoda, 6502 St. Clair Ave. Podrobnosti bomo poročali jutri.

Glede škropljenja

Zupan Frank J. Lausche je naznanil, da je prepoved proti rabi vode za škropljenje omiljene v toliku, da se bo smelo voditi za ta namen ob nedeljah, torkih in četrtekih med 9. in 11. uro zvečer.

generalu Omarju Bradleyju so v akciji na 40 milj dolgi fronti, oziru na daljši liniji kot kdaj prej, ampak z ozirom na teren, kjer se vršijo boji, so Nemci v stanu umikati se na čedalje močnejše postojanke, dokler se položaj pri Caenu ne spremeni. min. Kosanovič, "je bila ab-

Minister Sava Kosanovič o novi vladi Jugoslavije

V New York Timesu, datiranemu 9. julija, je izšel sleden obsežen in zanimiv intervju novoimenovanega jugoslovanskega ministra Save Kosanoviča s predstavniki ameriškega tiska:

"Ni bilo tako resno", je reklo, "imel sem razbito glavo — to je vse. To je bila borba med demokratskimi in reakcijonarnimi elementi in bilo je pričakovati takih dogodkov. A to sedaj ni važno. Važno je, da je velika večina naroda, Slovencev, Srbov in Hrvatov, doseglia edinstvo v borbi za osvoboditev svojih krajev. Iz tega je treba, da naredimo čim več se da za bodoči mir na svetu."

Ti dve zvezni narodov bi služili kot "most" med Rusijo in zpadno Evropo. Namesto zgodovinskih "buffer" držav, ki so jih ustavile velesile v pričakanju vojn, bi te nove države, z neutrenjenimi mejami tvorile pot miru.

Novi minister notranjih zadev, socijalne politike, zdravja in javnih del v vladi predsednika dr. Subašiča, ki je prestal biti minister zaradi konfliktov s politiko vlade v inostranstvu, je reklo, da je nova vlada bazirana na "popolni preokret stvari v Jugoslaviji" in da ona "dokončava življenje jugoslovanske vlade v inostranstvu."

Mr. Kosanovič, žival, rdečkaštih las, človek 50 let, cigar roke in obraz kažejo živeno energijo, kadar govori, je govoril o svojih načrtih za domovino in svetovni mir v svojem stanovanju v Hotel Neverro, Central Park v New Yorku, odkoder je tudi upravljal kampanjo za demokracijo med milijonom Amerikancev jugoslovanskega porekla. On je v Ameriki od 1941 in je zbežal iz Jugoslavije 14. aprila istega leta, 18 dni potem ko je pomagal zrušiti vlado, ki je postala del nacizma.

Potomec družine pravoslavnih svečenikov Novi minister, Srb, se je rodil v Plaškem v Hrvatski, in izhaja iz stare družine pravoslavnih duhovnikov. Predno je bil izvoljen v parlament, je bil časnik. Od 1926 leta je bil generalni tajnik Samostojne demokratične stranke, katero čast je nesel s sabo v izgnanstvo. On ni poročen.

Odliven del pohištva v njegovih sobah je radio-aparat z močno kratkovalovno recepcijo. Minister Kosanovič pravi, da je ob radiu prebil mnogo časa, poslušajoč nemško propagando, ki je skoraj enaka z govorom zamejne vlade in članov okolice Draže Mihajlovića proti maršalu Titu in ljudskim težnjam večine jugoslovanskega naroda.

Dodal je, da je jugoslovanska zamejna vlada za časa krične dobe borb proti nacistom vladil Zedinjenih držav in pomoznim akcijam položaj krivo tolmačila, vsled česar se je zgodilo, da so se zaloge lendlease, pomoč UNRRA in Rdečega kriča "uporabljale proti jugoslovanskim narodom." Zaloge so bile poslane "ali Draži Mihajloviću, ali pa protijugoslovenskim zastopnikom, da se se je polnoštevilno udeležijo.

surdna situacija, ki se je od tedaj popravila."

Min. Kosanovič je dvignil obe roki v zrak, ko so ga vprašali o časopisnih poročilih, da je bil od ene prejšnjih vlad interniran in obsojen na smrt.

"Ni bilo tako resno", je reklo, "imel sem razbito glavo — to je vse. To je bila borba med demokratskimi in reakcijonarnimi elementi in bilo je pričakovati takih dogodkov. A to sedaj ni važno. Važno je, da je velika večina naroda, Slovencev, Srbov in Hrvatov, doseglia edinstvo v borbi za osvoboditev svojih krajev. Iz tega je treba, da naredimo čim več se da za bodoči mir na svetu."

Federacija od Trsta do Vardara

Jugoslovanska Federacija, kakor jo on predvideva, "od Trsta do Vardara (na Bolgarskem), "bi bila organizirana v skladu z željami naroda. Plebiscit bi po vsej priliki odločil status kralja Petra, ki je na to dal svoj pristanek novi vladi.

Izjavil je: "Federacija bi se stojala iz petih ali šestih enot, s kulturno avtonomijo in obsnino močjo samovlade, in obsegala bi tudi Bosno, Hercegovino, Crno goro in Makedonijo."

Ena izmed komplikacij, ki so nastale tu povodom izmene vlade, je upor Konstantina Fotića, ki je bil mnogo let poslanik Jugoslavije v Washingtonu, da bi predal ambasadno. Konstantin Fotić ne przna nove vlade.

"Mislim, da bo to vprašanje rešeno v nekoliko dneh," je reklo g. Kosanovič, "Kakor veste, ima nova vlada kraljevo odobreњe."

G. Kosanovič je reklo, da mu je premier Šubašić, ki je bil z njim vred v misiji v tej deželi za pomoč Jugoslaviji, telefoniral iz Londona v četrtek zvečer in mu ponudil mesto v novi vladi. Reklo je, da zavisi njegovih prihodnih korakov od razgovora, ki ga namerava imeti z njim v nekoliko dneh. Morda bo, kot edini predstavnik nove vlade v Ameriki sedaj, postal tu dalj čas za razgovore z upravniki United Nations Relief and Rehabilitation Administration in z drugimi agencijami, mogoče pa je tudi, da bo moral kmalu v London in prevzeti naloge v osvobojenih področjih Jugoslavije.

"Največji posel, ki ga bom moral izvršiti," je reklo, "bo v zvezi z materialno pomočjo domovini. Imamo največje razdejanje v Evropi. Po najnovnejših partizanskih poročilih je mogoč hiš v Bosni, zapadni Bosni in Crni gori uničenih. Začeti moramo z graditvijo čim prej in moramo ustvariti ugodnosti za ljudsko zdravje."

Pred intervjujem je g. Kosanovič čital formalno izjavo, ki je bila pripravljena, nakar je (Nadaljevanje na 2. strani)

Kratke vesti

GOVORI SE, DA BO F. D. R. NASTOPIL ZA WALLACE-A

CHICAGO, 16. julija. — Tu je danes obstojal splošen vtis, da bo predsednik Roosevelt demokratični konvencijski poslat pismo, v katerem bo osebno odobril ponovno nominacijo podpredsednika Wallace-a.

SOVJETSKI GENERAL NA OBISKU V NORMANDIJI

Z AMERIŠKIM CETAMI V NORMANDIJI, 15. julija. — Danes so obiskali ameriško fronto v Normandiji en ruski general in dva polkovnika, ki so rekli, da so Amerikanci sedaj v stanu pričeti z veliko akcijo. Bili so videti tako zadovoljni. Oči so se jim zabliskale, ko so videli velike skupine nemških jetnikov, in se izrazili, da so večji del slabici. Eden od trojice je reklo: "Vsi veliki Nemci so že pod rusko zemljo."

AMERIŠKI LETALCI BOMBARDIRALI PLOESTI

LONDON, 15. julija. — Danes je 750 ameriških bombardnikov iz Italije vprzorilo napad na romunske oljne ratinerije v Ploestiju, dočim so Angleži bombardirali železniški center v bližini Pariza.

14 LET POGRESANI PROFESOR VOZI MLEKO

HARTFORD, Conn., 15. julija. — Dr. John A. Commons, star 51 let, ki je pred 14 leti brez sledu izginil, ko je bil profesor kemije na Wisconsin državni univerzi, je bil danes tu odkrit kot voznik za neko mlekarino. Leta 1938 je bil uradno proglašen za mrtvega. Njegova žena biva v Washingtonu. Njegov oče, profesor ekonomije, ki živi v pokrovu v Floridi, je poseben prijatelj predsednika Roosevelt.

152,652 OSOB ZBEŽALO IZ LONDONA V 13 DNEH

LONDON, 15. junija. — V teku zadnjih 13 dni je zbežalo iz Londona 152,652 prebivalcev, da ustečejo 1 ete in 13 m bombam. Snetki so Nemci zopet bombardirali London in povzročene je bilo mnogo škode, toda ubita je bila samo ena oseba.

1,736 SLUČAJEV SABOTAZE V ZED. DRŽAVAH ODKRITIH

WASHINGTON, 15. julija. — Agentje FBI so v teku zadnjih 12 mesecev preiskali 16,259 slučajev osmisljene sabotaze in ugotovili 1,736 slučajev, v katerih je bila napravljena premišljena škoda vojnemu naporu. Sabotaže je bilo spoznanih krijev 51 oseb, 531 drugih pa raznih prestopkov, izvirajočih iz sličnih incidentov.

KANADA BO ZALAGALA ANGLIJO Z MESOM

OTTAWA, 15. julija. — Pojedelski minister Gardiner je naznanil, da bo Kanada letos in prihodnje leta poslala v Anglijo manj 100,000,000 funtov govedine.

VOJNA STANE AMERIKO \$306,000,000 NA DAN

WASHINGTON, 15. julija. — Vojni stroški v juniju so zraščali \$7,557,000,000, oziroma povprečno \$306,000,000 na dan. Bili so za \$39,000,000 višji kot v maju.

'MI SMO NA POTI V BERLIN!' SE GLASI KLIC RADIA MOSKVA;

'VSAK NADALJNODPOR ZAMAN'

LONDON, ponedeljek, 17. julija. — Včeraj je Rdeča vojska zavzela Grodno pred durmi Vzhodne Prusije in naznanila, da se nahaja samo še deset milij od Kovna (Kaunas), bivše litovske prestolice, medtem ko je moskovski radio

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOST"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:

(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50

For Half Year — (Za pol leta) 3.50

For 3 Months — (Za 3 mesec) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto) \$7.50

For Half Year — (Za pol leta) 4.00

For 3 Months — (Za 3 mesec) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto) \$8.00

For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland,

Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

PISMO IZ LJUBLJANE

(Iz partizanskega lista "Mladina," glasilo Zveze slovenske mladine iz marca 1944.)

Dragi tovariši!

Pišem vsem vam, ki lahko svobodno pojete svoje pesmi, ki lahko svobodno govorite kar mislite, vsem vam, ki se borite za svobodo. Pišem vam v imenu ljubljanske mladine, ki vam posilja svoje borbene pozdrave.

Vsek dan pokajo v Ljubljani salve, vsak dan se pozibavajo človeška trupla na večih, vsak dan umirajo nedolžni ljudje. A Ljubljana ni ovita v črino, Ljubljana ne žaluje. Ljubljana je stisnila pesti. Le klic borbe in glas osvete se meša s krohotom pobesnelih Nemcev in njihovih rabljev — domobranov. Ne streljanje, ne obesanje, ne množične aretacije, prav nič ne more zlomiti naše zavesti.

Po cele razrede izključujejo iz šol. Mladina ve, da bo zaprta, a se vendar zbore in posluša govore o naši borbi, o naših ciljih. Tisti, ki govore, vedo, da jih za to čaka sigurna smrt, a se je ne bojijo.

Prvega novembra so Nemci zastražili grobove naših žrtev — slovenskih talcev, da ne bi kdo prinesel šopka rož na njihove grobove. Vendar se tega nismo ustrashili. Kot en sam junak je mladina prebila nemške korone, se pognala na grobove in položila nanje vence s slovenskimi zastavami. Nemci so streljali na nas z mitraljezi. A z mitraljezi nas lahko le ubijejo, ne morejo nam pa ubiti našega borbenega duha.

Tudi sedmega novembra, ko je bil ves nemško-domobrski aparat na delu, da se ne bi izvršila kakšna akcija, smo po vsej Ljubljani raztrošili nešteto slovenskih zastavic in letakov.

Največje nasilje izvajajo nad slovensko mladino. Vsak dan jih zapirajo in streljajo. A mi vršimo naše akcije nemoteno dalje. In v tem se vidi vsa naša velika ljubezen do svojega naroda.

Včasih poslušamo na kakem skrivnem kraju radio, in to kar slišimo nam daje novih sil za našo borbo. Slišimo o uspehih in zmaga naših borcev, o uspehih in zmaga naših zaveznikov. S ponosom in občudovanjem zremo na našo Narodno osvobodilno vojsko, na njenega poveljnika — maršala Tita, in na bratsko Rdečo armado.

Vemo, da je zmaga blizu. To vedo tudi pobesneli Nemci in domobranci, oni tudi vedo, kaj jih potem čaka. In ker vedo, da bodo uničeni, hočejo uničiti tudi nas. Vendar se jim to ne bo posrečilo. Vemo, da bo prav kmalu odmevala po ljubljanskih ulicah partizanska pesem, da bo nad Ljubljano za vedno zaplapala slovenska zastava. In takrat bomo mi, ljubljanska mladina, z jasnim čelom stopili pred naše brate — junake slovenske borce in jim bomo povedali: "Tudi mi smo se borili za svobodo, za svobodo smo darovali mnogo življenj, naših najboljših, za svobodo smo dali svojo kri."

Tatjana

MINISTER SAVA KOSANOVIĆ O NOVI VLADI JUGOSLAVIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)
odgovarjal na vprašanja. Njegova formalna izjava je sledenča:

Formalna izjava novega ministra

"lahko gledamo z največjo razumevanjo na razvoj pozicije Jugoslavije. Nedavni odhod na kraljevo povabilo, novega predsednika dr. Šubašića v London, je bil dober znak. Njegovo potovanje na otok Vis v Jugoslaviji, in njegov sestanek z maršalom Titom na osvobojenem jugoslovanskem ozemlju, je naredil globok vtis na nas vse. Sporazum, ki je bil takrat

dosežen, pomeni popolno spremembo v zadevah Jugoslavije.

"Reakcijonarni elementi, ki so delali v neslogi in sovraštvu, so izginili in liberalne in progresivne sile, ki so se pojavile kačkor vrhovni faktor na političnem polju Jugoslavije, bazirajo svoje aktivnosti na idealu popolnega narodnega razumevanja, sporazuma in edinstva.

"Nova jugoslovanska vlada je konstituirana v skladu s temi razvoji, in je bazirana na popularnih težnjah. Ta vlada kontrolira velike teritorije v Jugoslaviji. To je vlada, ki na te ali pa na druge načine dokončava

ZVESTOBA ZA ZVESTOBO

Ded Anton, se je udeležil avstrijskega pohoda v Bosno leta 1878 in je rad pripovedoval svoje vojne dogodke.

"Huda je bila ta vojna z rdečihlavastimi Turki," je govoril in puhal iz cvička. "Ti vragi so nas nadlegovali ponoči in podnevi.

Marsikaterega našega fanta iz Slovenije je podrla svinčenka iz turške puške. Gorje vojaku zdravemu ali ranjenemu, ki je bil tako nesrečen, da jim je prisel v roke. Nečloveško so ga mučili ter ga umorili na najgroznejši način. Mnogim so iztaknili oči, jim porezali roke in noge in potem tako pohabljene pustili živeti. Zato ni čudno, da so se ranjeni ali onemogli vojaki, ki so bleže kje na samoti, rajši sami usmrtili, kakor da bi prišli živi v oblast Turkov.

Jaz sem bil pri konjenici. Služil sem v petem eskadronu sedmega huzarskega polka. V isti časi je bil tudi Ljubljancan; Peter se je imenoval. Kmalu sva

življenje jugoslovanske vlade v inostranstvu. Tragedija Jugoslavije je bila, da so v teh težkih dneh jugoslovanska vlada v inozemstvu in njeni upravní radi v inozemstvu delovali in po polnem nesmorazumu s temi ljudskimi težnjami.

"Tragedija je bila toliko večja, ker so oni, ki so to delali bili inspirirani po sovražnikov propagandi, formulirani v kuhi Herr Goebbelsa, po pravilu razdeli in vladaj. S tem so bili v populni opoziciji ne samo z jugoslovanskimi narodnimi težnjami, ampak tudi proti najbolj važnim ciljem borbe, ki jih Združeni narodi in celo svobodno človečanstvo vodi proti fašizmu in nacizmu.

"Naloga sedanje jugoslovenske vlade bo sinkronizirati službene politike Jugoslavije s tendencami borbe, ki se vodi že tri leta v domovini. Njeni temeljni cilji so jasni in enostavni: Na eni strani čim močnejše e-dinstvo med Srbi, Hrvati in Slovenci v njihovi vzajemni borbi proti Hitlerju in njegovim kvizingom, in za demokratsko in svobodno Jugoslavijo.

V skladu s Teheranskim sporazumom

"Na drugi strani, najmočnejši doprinos Jugoslavije, v mejih njene sposobnosti, obči stvari Zedinjenih narodov v skladu s sklepi Teheranskega sporazuma, ki ga je naš narod doma tako prisrno in oduševljeno sprejel.

"Gotovo je, da bo sovražnikova propaganda, kakor doslej poskušala na vse načine sejet neslogo. Ti elementi bodo brezdvomno popačili fakte in bodit, jaz ne vem pod kakšno krimko, da je to nov razvoj napredovanja proti Srblom. Ampak jaz sam sem Srbi in nam Srblom je bilo vedno jasno, da je jugoslovansko edinstvo naša svrha in naš cilj. Vsak, ki podpira srbsko edinstvo pred jugoslovenstvom, deluje proti tradicionalnim težnjam Srbov, in podpira sovražnikove želje. Taki poskusi utegnijo in povzročiti konfuzijo in stvoriti nepotrebne zapreke, ampak lahko ste uverjeni, da bodo čisto striki pod zdravimi nazori našega naroda.

"Jaz sem vesel, biti član tevlade, ki bo pospešila cilje borbe Narodno - osvobodilne vojske Jugoslavije pod maršalom Titom. Ne dvomim, da bo s tem programom nova vlada uspela zedeniti kmalu vse srbske, hrvaške in slovenske napredne sile v domovini in eno močno fronto narodne sloge, napredka in edinstva."

"Naznanite mu, da se ne vrem prej, dokler ne izvem, kaj se je zgodilo z mojim pobratimom, desetnikom Petrom. Ako

si postala dobra znanca. Skupno sva prenašala težave vojne, skupno se borila, skupno prežigala Turke po gorati Bosni.

Nekoč mi je Peter storil veliko uslugo, tedaj sta se najini sreči zvezali z železno vezjo izkrenega prijateljstva. Ljubil sem ga kot ljubi brata brata.

Bilo je sred poletja leta 1878. Tretja gorska brigada, pri kateri je bil tudi naš eskadron, se je tistega dne proti večeru utaborila pri Maglaju, kjer je namenjala počakati prihoda šeste pehotne divizije. Ko bi se to zgodilo, smo nameravali odriti proti Zepčam, da jih zavzamemo. Čakala nas je huda naloga, kajti na višnah okrog Zepča so taborile številne čete Turkov, ki so bile dobro oborožene. Polovica mojega eskadrona je moralna odriti proti Zepčam, la glede ozemlja.

Med huzarji, ki so dobili to nalogu, je bil tudi moj pobratim Peter. Jaz sem moral ostati v taboru, čeprav bi bil rad odjelil s prijateljem na četovanje. Z žalostnimi očmi sem zrl za huzarji, ki so se vedno bolj oddaljevali in slednji utonili v naravnajočem mraku. Večine izmed njih nisem več videl žive.

Mirno je potekla noč. Ko se je pričelo svitati, je bilo v našem taboru že vse pokoncu. Kuhanji so kuhalni lačnimi vojakom kosi. Huzarji se niso še vrnili. Zdaj je bilo že visoko na nebu, toda odpoljni so slednji utonili v naravnajočem mraku. Večine izmed njih nisem več videl žive.

Nato smo se ločili. Huzarji so se vrnili proti Maglaju, jaz sem pa krenil proti Lisičice proti Zepčam. Preskrbel sem si kmečko obleko, obul opanké, poveznil fes na glavo in nudil sen šček, da zavzel po spravi s predsednikom.

je v turškem taboru, ga bom rešil ali poginil."

Nato smo se ločili. Huzarji so se vrnili proti Maglaju, jaz sem pa krenil proti Lisičice proti Zepčam. Preskrbel sem si kmečko obleko, obul opanké, poveznil fes na glavo in nudil sen šček, da zavzel po spravi s predsednikom.

Ko je pred časom predsednik Roosevelt vetiral dav-

no predlogo, je senator Alben Barkley, iz Kentuckyja potom telefona podal svojo resignacijo Rooseveltu kot vodja demokratov v senatu. Kot znano, so ga senatni demokrat ponovno izvolili za svojega vodjo, katero mesto je zavzel po spravi s predsednikom.

pa ostro opazoval, kako in kje bi mogel neopateno priti v grad.

A šele potem, ko se je znočilo, se mi se posrečilo neopateni priti v grad.

Nato smo se ločili. Huzarji so se vrnili proti Maglaju, jaz sem pa krenil proti Lisičice proti Zepčam. Preskrbel sem si kmečko obleko, obul opanké, poveznil fes na glavo in nudil sen šček, da zavzel po spravi s predsednikom.

Nato smo se ločili. Huzarji so se vrnili proti Maglaju, jaz sem pa krenil proti Lisičice proti Zepčam. Preskrbel sem si kmečko obleko, obul opanké, poveznil fes na glavo in nudil sen šček, da zavzel po spravi s predsednikom.

Nato smo se ločili. Huzarji so se vrnili proti Maglaju, jaz sem pa krenil proti Lisičice proti Zepčam. Preskrbel sem si kmečko obleko, obul opanké, poveznil fes na glavo in nudil sen šček, da zavzel po spravi s predsednikom.

Nato smo se ločili. Huzarji so se vrnili proti Maglaju, jaz sem pa krenil proti Lisičice proti Zepčam. Preskrbel sem si kmečko obleko, obul opanké, poveznil fes na glavo in nudil sen šček, da zavzel po spravi s predsednikom.

Nato smo se ločili. Huzarji so se vrnili proti Maglaju, jaz sem pa krenil proti Lisičice proti Zepčam. Preskrbel sem si kmečko obleko, obul opanké, poveznil fes na glavo in nudil sen šček, da zavzel po spravi s predsednikom.

Nato smo se ločili. Huzarji so se vrnili proti Maglaju, jaz sem pa krenil proti Lisičice proti Zepčam. Preskrbel sem si kmečko obleko, obul opanké, poveznil fes na glavo in nudil sen šček, da zavzel po spravi s predsednikom.

Nato smo se ločili. Huzarji so se vrnili proti Maglaju, jaz sem pa krenil proti Lisičice proti Zepčam. Preskrbel sem si kmečko obleko, obul opanké, poveznil fes na glavo in nudil sen šček, da zavzel po spravi s predsednikom.

Nato smo se ločili. Huzarji so se vrnili proti Maglaju, jaz sem pa krenil proti Lisičice proti Zepčam. Preskrbel sem si kmečko obleko, obul opanké, poveznil fes na glavo in nudil sen šček, da zavzel po spravi s predsednikom.

Nato smo se ločili. Huzarji so se vrnili proti Maglaju, jaz sem pa krenil proti Lisičice proti Zepčam. Preskrbel sem si kmečko obleko, obul opanké, poveznil fes na glavo in nudil sen šček, da zavzel po spravi s predsednikom.

Nato smo se ločili. Huzarji so se vrnili proti Maglaju, jaz sem pa krenil proti Lisičice proti Zepčam. Preskrbel sem si kmečko obleko, obul opanké, poveznil fes na glavo in nudil sen šček, da zavzel po spravi s predsednikom.

Senator Barkley v debati

tako bednem položaju. Jetni so bili trdnno zvezani, da se niso mogli niti ganiti. Takoj sem spoznal, da sta bila dva huzarja že mrtva a tudi ostali trije so bili zelo slabotni. Peter je bil še najbolj pri močeh. Naglo sem vsem trem porezal vezi na rokah in nogah. Dal sem jim piti in jesti. Kmalu so si toliko opomogli, da so lahko hodili. Hugo ranjen ni bil nobeden, vsi trije so imeli le praske, ki so izvirale bolj od hudih udarcev kazkor od sabelj. Povedali so mi, da so jih Turki grozovito preteplali. V nagliči so si izprali rane v vodo, ki sem po prinesel s seboj, se preoblekl v turške oblike in se oborožili.

Marta Ostenso

STRASTNI BEG

(Nadaljevanje)

Mark Jordan je baš popravljaj povodec, ko je Linda priznila k njemu. Vlažni lasje so mu padali v kodrcih na čelo, polt golih rok mu je bila od solnca ožgana in mišičevje napeto. Ko ga je pogledala, se je od veselja glasno zasmajala. Mark je priskočil k njej in jo, sedečo na sedlu, objel okoli pa-

"Veš kaj, po mojih mislih si res strašen slepar. Nič ti ni in prav nobenega razloga nimaš, da si tukaj," mu je zabrusila.

"No, nisem ga imel, toda zdaj ga imam," se ji je odrezal z nasmehom. "Vsaj do konca oktobra."

Pomagal ji je razjahati in je vzel pošiljko, ki mu jo je ponudila.

"Sramotne stvari pripovedujejo o nama," je dejala. "Preri je videle, ko sem jezdila s teboj."

"No, potem takem se morava kar precej poročiti in Oeland izgubi izbornno učiteljico," je odvrgla.

"Ne, vprav kljub temu morača čakati," se je zasmajala. "Toda tu imam krasnega piščanca. Gospa Garova je ljubeznička. Jaz bi mogla ubiti starca desetkrat na dan. Nekaj strašnega mora biti nad njo, da ostane pri hiši."

Mark jo je objel okoli pleč in jo poljubljal. Snelji je klobuk z glave, da ji je lahko zakopal obraz v lase.

"Prelepa si za ta svet," je šepetal. "Včasih se mi zdidi, kakor da bi te gledal v sanjah."

Linda mu je poljubljala roke, ki so mu bile na dlaneh otrdele od žuljev. "Čudno, ali ne?" je govorila in mu tipala ožuljke. "Zdravnik ne bo več prepozna svojega tretpetavega bolnika."

Objeta okoli vrata sta kremljala v hišo, saj ju s ceste ni mogoč nihče videti. Ko sta sedela za mizo pri večerji, ji je Mark pripovedoval, da je prejel pisimo od Antona Klovacza, ki se baje, čež nekaj tednov vrne domov. Pismo je bilo pisano maločasno in Mark se je bal, da glasoviti zdravnik nima mnogo upanja v bolničovo okrevanje. Anton je preživel poletje v sanatoriju, denar se mu je skrnil in na njegovem domu bi bilo treba novih popravil, da bi mu nato država priznala lastninsko pravico.

"Do prijetka zimskoga dela ostarem tukaj, Linda, da pomagan nesrečnemu človeku na noge. To pomeni, da pojdova hkrat odtod."

Linda ga je zamišljeno pogledala. To bo očvidno tedaj, ko se bodo divje gosi selile. Zdaj je stisnila njegove roke v svojih in si jih dvignila na prsi. "Srce moje, ljubim te," je dejala. Mark jo je potegnil v narotje in sedela sta dolgo časa brez besede.

Kmalu nato sta se poslovila in se domenila, da se snideta drugi dan v Yellow Postu.

IV.

Kaleb je tačas slednji dan pojavil po polju in skrbno opazoval vreme. Ves teden je hodil pod noč, ko so doma molzli, s svetlikom z doma in se vračal z ugaslo lučjo. Govoril ni z nikom in je dajal zgolj navodila za delo na polju. Med skupno jedjo je zakrnjeno molčal. Zanimanje za napredovanjo rast njegovega zemljišča ga je docela izčrpalo, kajti posvetil mu je

MOŠKI!

Učite se strojne producije
Obiščite
LEMPCO PRODUCTS

Maple Heights

WAR LOAN

By Rube Goldberg—New York Sun Bell Syndicate

le glavo. Čemu bi, za božjo voljo zidali hišo, če jo že imamo? He, he!" Odstranil se je in se na tihem smehljal Martinovim sanjam.

Martin je z mogočnim zamahom razkljal bruno. No, potem takem se je vdajal le praznim sanjam. To je bilo v s.e. Toda Caleb ne more večno živeti.

Caleb se je skrbno zanimal za živinski trg in je sklenil, da mu je čas prodati nekaj glav živine. Pota na Nykerško postajo so bila tedaj suha in trda; lahko bo torej gnati živino tjakaj. Caleb je poklical Martina in E-lo v hišo in jima vevel, naj se pripravita drugo jutro na pot. Nato je odšel Martin s Kabrom ven. Izbrala sta izmed čredne petnajst bikov in krav. Med temi sta bila tudi dva bika, ki ju je Judita smatrala za svoja namesto tistih dveh, ki so ju bili prodali spomlad.

"Ta bika sta Juditina," je oponmil Martin.

"Eh? Juditina — oh, da, da," je pritrdiril Caleb. "Saj dobi denar zanj." Bil je ponosen na svojo velikodusnost.

"Toda ona jih ne želi prodati pred jesenjo."

"Nesmiselno, nesmiselno. Živini pada cena."

Judita, ki je bila z Lindo v Yellow Postu, ni vedela, da so zaprli bike v borjak. Drugo jutro sta Ella in Martin odrinila z doma, preden se je zdani. Judita je pomagala Amaliji v hiši pri jutranjem delu. Potem takem ni videla črede, ki je odhajajo zarisala v sivo jutranje ozračje rdečebele in črnobele vijugaste proge. Šele, ko sta Ella in Martin odšla, ji je šinilo v glavo, da mora pogledati, kaj je z biki.

(Nadaljevanje)

Allied Wounded Flown From France

PLANES WHICH TAKE SUPPLIES to the Normandy battlefield airstrips return to Britain with battle casualties. This picture shows Corporal Lydia Allford, a nursing orderly of Britain's Women's Auxiliary Air Force, helping one of the wounded being loaded on a Douglas Dakota transport plane of the R.A.F. Her job will be to tend the wounded during the flight back.

THE NOOSE

ENAKOPRavnost

1886

1944

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potri in žalostnega srca naznajanamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je umrl naš ljubljeni soprog in dobri, skrbni oče

ERNEST VODNIK

Zatisnil je svoje blage oči dne 10. junija 1944. Pogreb se je vršil dne 13. junija iz Joseph Žele in Sinovi pogrebnega zavoda v cerkev sv. Pavla ter od tam po opravljeni slovesni zadušnici na Calvary pokopališče, kjer smo ga položili v naročje materi zemlji k večnemu počitku.

Blagopokojnik je bil rojen dne 11. januarja 1886 leta v Št. Rupert na Dolenjskem.

V dolžnost si stejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem dragim sorodnikom in prijateljem, ki so položili tako krasne vence h krsti ljubljene soproga in očeta. Ta dokaz vaše ljubezni napram njemu nam je bil v veliko tolažbo. Zahvala izrekamo sledecim:

Mr. in Mrs. Anton Mestek, Mr. in Mrs. Joseph Hlabše, Mr. in Mrs. Edward Pike, Sgt. in Mrs. Thomas A. Pluth, vnukom Anthony, Mary Ann, Richard in Shirley Ann, Mr. in Mrs. Anthony Pluth st. in družini, Mr. in Mrs. Joseph Pike st. in družini, Mr. in Mrs. Joseph Pike ml. in družini, Mr. in Mrs. Joseph Tomazin, Mr. in Mrs. Anton Babič st. in družini iz Madison, Ohio, sosedom in prijateljem na Marcella Rd., Jack Barrett Utility Guards, Mr. in Mrs. Frank Gorjanc, Carpenters Local No. 105, Frank Stopar in družini, Mr. in Mrs. August Weigel, Mr. in Mrs. L. Srpan, Mr. in Mrs. Max Baker, družini Michael Telich, Mr. in Mrs. W. Barron, Mr. in Mrs. Frank Močilnikar, Mr. in Mrs. Philip Močilnikar, Mr. in Mrs. Jim Močilnikar, družini Gerbitz, družini McKim, družinam Jelerčič, Mr. in Mrs. Joseph Mersek, družini Starman, družini Sexon, Richman Bros., Girls' and Boys' Coat Shop No. 5, Pressman of The Cleveland News.

Posebno zahvalo izrekamo Mrs. Ann Zadnik, ki je obiskala naše sosedje in prijatelje, ki so prispevali za cvetlice in sv. maše, katerim naj bo izrečena isto najlepša zahvala. Darovali so sledeci:

Mr. in Mrs. Fred Soder, Mr. Tom Germack, Mr. in Mrs. Cito, Mr. in Mrs. Kelly in družina, družina Kerchner, družina Cernelich, družina Klemenčič, družina Ralih, družina Kolare, Mr. in Mrs. Dan Lavichi, Mr. in Mrs. G. Auguston, Mr. in Mrs. Zaplati, Mr. in Mrs. Jazbec, družina Staiduhar, družina Elsner, družina Lenarčič, družina Verhotz, družina Vollmer, družina Marolt, Mr. in Mrs. P. Dixon, Mr. in Mrs. J. Bradač, Mr. in Mrs. J. Tomazin, Mr. in Mrs. F. Vegal ml., Mr. in Mrs. E. Križman, Mr. in Mrs. F. Schultz, družina Tursič in družina Zadnik.

Dalje srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnika, in sicer sledecim:

Mr. in Mrs. Frank Zihel, Richman Bros. Girls of Coat Shop 5, Mrs. Margaret Mestek, Mr. Joseph Kurrent, Mr. in Mrs. Zadnik in družini, Mr. in Mrs. Joseph Pike st., Mr. in Mrs. Golob, Mr. in Mrs. Cernelich, Mrs. A. Klaus, Mr. in Mrs. Perusek, Mr. in Mrs. M. Poklar, Mr. in Mrs. W. Mestek, Mr. in Mrs. L. Hoffert, Mr. in Mrs. L. Orazen, Mr. in Mrs. Joseph Kunčič, Mr. in Mrs. John Perotti, Mr. in Mrs. Joseph Mestek, Pfc. in Mrs. A. Pike, Cpl. in Mrs. Joseph Žele, Mrs. Frances Russ, Mr. in Mrs. Ivan Godinick, Mr. in Mrs. Albert Mestek, Mr. Smith, družinam Seme in Hosta, Mr. in Mrs. Nelson, Mr. in Mrs. M. Casserman, Mrs. Frances Medved, družini Klemenčič, Mr. Frank Pike, Mrs. Pečnik, Mr. in Mrs. Anton Hlabše st., Mr. in Mrs. Joseph Pike ml., Mrs. Krečič, Mrs. A. Svetek, Mr. Joseph Bavec, Mr. in Mrs. Anton Primc, Mr. in Mrs. Joseph Krulič, Mrs. Johanna Hlad, Mr. in Mrs.

Končana je Tvoja zemeljska pot, naš ljubljeni soprog in oče. Odšel si k svojemu Stvarniku, da sprejmes iz Njegovih rok plačilo za vse, kar si dobrega storil v življenju. Mi pa Te bridko pogrešamo, vsaj si bil nam vsem tako dober, mil in drag. Tolaži nas zavest, da se snidemo enkrat na kraju večnega miru in blaženstva — nad zvezdami.

Spavaj mirno in smivaj sladko večno nezdramno spanje v svobodni ameriški zemlji!

Zalučni ostali:
JENNIE, sopraga; ANN, poročena Mestek; LORETTA, poročena Hlabše; MILDRED, poročena Pike; JEAN, poročena Pluth, hčere; Anton Mestek, Joseph Hlabše, Edward Pike, Thomas Pluth, zetje; Anthony, Mary Ann, Richard, Shirley Ann, vnuka in vnučkinje; v starji domovini zapušča sestre Marijo, Antonijo in Bibijano.

Cleveland, Ohio, dne 17. julija, 1944.

